

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΑΙΘΝΑΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΑΡΥΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ

1954

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΑΙΘΝΑΝ

χαίου, όπως βρίσκονταν σε άμεση επαφή με τη γλωσσική πραγματικότητα του τόπου, ήρθαν συχνά σε αντίθεση με τη γλωσσική άκαμψία του Ψυχάρη, ο οποίος έξακολούθησε να υποστηρίζει τον αυστηρό κανόνα σε όλη την πολύχρονη και πολύτροπη συγγραφική του δραστηριότητα. Ο εκπαιδευτικός όμως δημοτικισμός παρ' όλες τις

παρεκκλίσεις του, όπως αποκρυσταλλώθηκε στα πρώτα αναγνωστικά του δημοτικού και στη γραμματική του Τριανταφυλλίδη, στο έργο του Ψυχάρη έχει θεμελιωθεί, και πιστεύω ότι χάρη σ' αυτό δε θ' άργήσει ο καιρός που όλες οι νέες γενιές θα εύλογούν τ' όνομά του.

Α. ΔΕΛΜΟΥΖΟΣ

ΣΙΛΩΜ

Υπάρχει στη Γραφή μια σημαντική ιστορία ανάμεσα σε τόσες άλλες σημαντικές ιστορίες. Εκείνη για τη στέρνα του Σιλώμ. Γύρω-γύρω της είτανε πέντε στοές και κάτω από τις καμάρες τους περίμεναν με υπομονή ένα πλήθος τυφλοί, κουφοί, κουτσοί, κάθε λογής σακάτηδες. Τί περίμεναν; Τόν άγγελο που κατέβαινε σαν σίφουνας κι ανατάραζε τα νερά της στέρας. Μόλις γινόταν αυτό οι άρρωστοι έμπαιναν στο θαυματουργό νερό και γίνονταν καλά. Άνοιγαν τα μάτια τους οι τυφλοί και ξανάβλεπαν το θαύμα της ζωής. Άνοιγαν τάφτια των κουφών και άκουγαν τη μουσική των ήχων. Φτέρωναν τα πόδια των κουτσών και έφευγαν χορεύοντας.

Κάτι παρόμοιο φαντάζομαι σαν άνιστορω το πέραςμα του Ψυχάρη μέσα από την πνευματική ιστορία της Ελλάδας. Η στέρνα είταν γεμάτη, όμως τα νερά της άκινητούσαν ψόφια. Και ένα γύρω τυφλοί, κουφοί, ανάπηροι, είχαν κλειστές τις αισθήσεις τους μπροστά στην έλληνικήν όμορφιά. Ωσπου κατέβηκε ο «άγγελος ίνα τα-

ράξει το ύδωρ». Ο Ψυχάρης είταν Αυτός ο αναμενόμενος. Κατέβηκε, σίφουνας, συντάραξε ως τόν πάτο τα κοιμισμένα νερά της λίμνης μας, και μεμιάς τα νερά έγιναν θαυματουργά. Άνοιξαν τάφτια των κουφών και άκουσαν την έλληνική φωνή, άνοιξαν τα μάτια των στραβών και αντίκρυσαν τα έλληνικά χρώματα, λύθηκαν οι γλωσσικές πεδοϋκλες των κουτσών και άρχισαν να χορεύουν τους έλληνικούς ρυθμούς.

Αυτή τη δουλειά έκαμε ο Ψυχάρης που κάποτε το "Εθνος θα του στήσει τόν άσπρον άνδριάντα ανάμεσα σ' έναν του Σολωμού και σ' έναν του Παλαμά. Τώρα αν μερικοί από τους βωβούς που άπόχτησαν μιλιά μεταχειρίζονται ακόμα τη γλώσσα τους για να βρίσουν τόν άγγελο που τάραξε τα νερά, και αν μερικοί κουτσοί του Σιλώμ σηκώνουν τις πρώην πιασμένες φτέρνες τους για να κλωτσήσουν τη μνήμη του, έ, δε χάλασε δά ο κόσμος μ' αυτούς για να γίνεται τόσος θόρυβος. Μιά φορά τα νερά που ξύπνησαν δέν πρόκειται να ξανακοιμηθούν.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

